

РЕШЕНИЕ

№ 5245

гр. София, 17.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Георги Стоев

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Анелия Маркова Въззивно гражданско дело № 20231100505482 по описа за 2023 година

и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.258 и следв. ГПК.

С решение № 766 от 17. 01.2023 г. на СРС, 168 състав по гр.д.№ 3554 по описа за 2022 г. се: ОСЪЖДА "Н О." ЕООД да заплати на К.Й.К., на основание чл. 200 КТ сумата 5000.00 лева (пет хиляди лева), представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди - болки и страдания от настъпила на 08.06.2021 г. трудова злополука, приета за такава с разпореждане № 30609 от 18.06.2021 г. на длъжностно лице при ТП на НОИ София -град, ведно със законна лихва от датата на увреждането - 08.06.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата 114, 00 лева (сто и четиринадесет лева) - разноски за обезпечаване на иска като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата до сумата 30 000, 00 лева, предявен като частичен от 60 000, 00 лева, като неоснователен и недоказан.

Постъпила е въззивна жалба от **К. Й. К., ищец пред СРС.**

Решението се обжалва в частта в която претенцията ѝ по чл.200 КТ е била отхвърлена ; в частта досежно законната лихва, както и в частта за разноските.

Излагат се доводи за неправилност във връзка с приложението на чл.52 ЗЗД. Определеното от СРС обезщетение за неимуществени вреди не било съобразено със сериозността на претърпяната травма, отражението, което същата оказала върху ищцата, както и със силата на негативните преживявания от страна на ищцата поради тази травма. Не бил съобразен и възстановителния период, който бил доказан, че е продължил 4-5 месеца.

Иска се решението да бъде отменено в обжалваните му части като претенцията на ищцата се уважи в пълен размер като се присъди и законната лихва, считано от датата на трудовата злополука – 08.06.2021 г. до окончателното плащане на обезщетението. Претендират се и разноски – пред първата инстанция в пълен размер, както и пред настоящата.

Постъпила е **насрещна въззивна жалба** от „Н О.“ ЕООД, **ответник пред СРС.**

Неправилно СРС бил приел, че разпореждането от 18.06.2021 г. на Началника на ТП на НОИ- София-град за установяване на трудовата злополука на 08.06.2021 г. е валиден индивидуален административен акт. Неправилно СРС приел, че е недопустимо същото да се оспорва по реда на чл.17, ал.2 ГПК, тъй като ответникът бил страна в административното производство. Намира, че разпореждането било издадено в нарушение на чл.59, ал.2, т.4 АПК. Затова счита, че трудовата злополука не е установена с валиден индивидуален административен акт. Неправилно СРС бил отхвърлил възражението на ответника, че травмата е получена в резултат на „груба небрежност“ от пострадалата ищца. Счита, че работничката сама се е поставила в риск, тъй като не била подредила работното си място. Затова било налице съпричиняване при 90 %. От тук и неправилно ѝ било присъдено обезщетение за сумата над 3 000 лв. Намира за неоснователни доводите на въззивницата относно приложението на чл.52 ЗЗД. Решението било правилно и в частта относно присъдената лихва, считано от момента на настъпване на увреждането, до който момент ответникът изпадал в забава, т.е. не била необходима покана. Счита, че разноските са разпределени от СРС съобразно основателността на исковата претенция.

Иска се обжалваното решение да бъде отменено изцяло поради нищожност на акта за наличие на трудовата злополука или ако съдът приеме, че акта е действителен, да отмени първоинстанционното решение в частта в която претенцията на ищцата по чл.200,ал.1 КТ е уважена за сумата над 3 000 лв. до 5 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди за търпени болки и страдания, настъпили в резултат на трудова злополука, ведно със законната лихва, считано от 08.06.2021 г. до изплащане на сумата. Претендират се разноски.

По насрещната въззивна жалба е постъпил **отговор от ищеца пред СРС** – К. Й. К., в който се излага становище за неоснователност на въззивната жалба и правилност на първоинстанционното решение в частта в която претенцията е била уважена. Отговорът, обаче, е подаден сред изтичането на срока по чл.263, ал.3, предл.2 ГПК, който е едноседмичен – препис от насрещната въззивна жалба е връчен на ищцата на 04.04.2023 г., а отговора е подаден на 18.04.2023 г. С оглед заявеното от процесуалния представител на ищцата в първото по делото пред настоящата инстанция /и единствено/ публично съдебно заседание, отговорът следва да се счита за писмена защита по съществото на спора.

По допустимостта на въззивната жалба, подадена от ищцата:

Въззивницата е уведомена за решението на СРС, на 25. 01.2023 г. Въззивната жалба е подадена на 02.02.2023 г.

Следователно същата е в срока по чл.259, ал.1 ГПК; налице е правен интерес от обжалване.

Въззивната жалба е допустима.

По допустимостта на насрещната въззивна жалба, подадена от ответника:

Въззивната жалба на ищцата е била връчена на ответника /пред СРС/ на 21.02.2023 г. Насрещната въззивна жалба е подадена на 06.03.2023 г., т.е. в срока по чл.263, ал.2 ГПК.

Налице е правен интерес от обжалване.

Насрещната въззивна жалба е допустима.

По основателността на въззивните жалби:

Съгласно чл. 269 ГПК въззивната инстанция се произнася служебно по

валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част.

По останалите въпроси – само доколкото са посочени в жалбата.

След служебно извършена проверка **въззивната инстанция приема, че първоинстанционният съд се е произнесъл във валиден и допустим процес:**

По доводите във въззивната жалба:

За да постанови решение в обжалвания смисъл, СРС е приел, че са налице кумулативно дадените предпоставки на чл.200 КТ. Освен това отговорността на работодателя била обективна и безвиновна. Трудовата злополука била установена с влязло в сила разпореждане и съдът бил обвързан от същото. **Разпореждането** представлявало официален удостоверителен документ **по чл.60, ал.1 КСО**. Ответникът бил участник в административното производство по издаване на индивидуалния административен акт поради което инцидентното произнасяне по законосъобразността му от гражданския съд било недопустимо.

Разпореждането представлявало официален удостоверителен документ по чл.60, ал.1 КСО, който се ползвал с материална доказателствена сила относно механизма на увреждането. Затова и съдът е приел, че трудовата злополука е реализирана по следния начин – ищцата като работник в кройния цех на 08.06.2021 г. по време на накатаване на плат се спъва в захранващия кабел на автоматичната ножица, пада на колене и получава травма на лявото коляно. Страните не спорели, че в резултат на това ищцата е получила счупване на патела на левия крак без дислокация, което било фиксирано с поставянето на ортеза. Установено било, че за периода от 09.06.2021 г. до 06.10.2021 г. ищцата била ползвала отпуск поради временна нетрудоспособност.

Възражението на ответника за допусната от ищцата груба небрежност е прието за недоказано и неоснователно. За да достигне до този извод СРС се е позовал на чл.201 ГПК и съдебната практика, която е цитирал. Посочил е, че „груба небрежност“ е степен на небрежност, при която увреденият не е положил за себе си грижата, която би положил и най-небрежния човек, зает със съответната дейност, при подобни условия, както и че небрежността ще е груба когато работникът е съзнавал, предвиждал, настъпването на вредоносните последици, но е мислел да ги предотврати. При трудовата злополука, за да имало съпричиняване следвало да е установено, че

работникът е извършвал работата си при липса на елементарно старание и внимание, в нарушение и пренебрегване на основни технологични правила и изисквания за безопасност. Цитирал е решение от 21.06.2011 г. по гр. д. № 1248/2010 г. III г.о. на ВКС, където на въпроса дали пострадалият, който извършвайки определени действия в нарушение на установени правила за безопасност на труда, е предвиждал възможността за настъпване на вредоносен резултат, който лекомислено се е надявал да предотврати, разчитайки на придобитите си умения, бил даден отговор, че не всяко нарушение на правилата на безопасност на труда от пострадалия съставлява основание за намаляване на обезщетението, а само това, при което е налице виновно допринасяне от страна пострадалия за настъпване на увреждането, при подчертано субективно отношение (груба небрежност), като преценката била конкретна и зависи от фактите по делото.

В случая се установило, че пострадалата се била спънала в захранващия кабел на автоматичното устройство за отрязване на настила (електрическа гатерна ножица), който според правилата за безопасност на труда, в който смисъл било и заключението на съдебнотехническата експертиза трябвало да минава под масата за накатаване, да бъде прикрепен към нея и да няма досег с пода на помещението. Не било спорно, че на ищцата бил проведен начален и периодичен инструктаж за работа с процесната режеща машина, както и че на видно място в цеха била поставена Инstrukция за безопасна работа с автоматично устройство за отрязване на настила. Според последната преди започване на работа работникът бил длъжен да подреди и почисти работното си място, да провери за повреди и наранявания по ел. кабели и ако има такива незабавно да се обърне към квалифицирано лице за тяхната подмяна. По делото не се установило работното място на ищцата да не е било почистено и подредено през времето на полагане на труд в процесния ден, започвайки смяната от 08:00 часа до момента на инцидента около 15:00 часа. Немало данни или твърдения по делото свободно висящият захранващ кабел на машината да е имал повреди или наранявания, за да възникне задължение за ищцата незабавно да се обърне към квалифицирано лице. И според свидетеля Ф., направил периодичния инструктаж на ищцата, същата следвало да следи релсите на масата да са чисти, предпазителят да е сложен, работното място да е чисто и проверено, кабелите да не са с нарушена цялост, неизпълнение на които задължения не се установявало. Действително, ищцата била поела

задължение да спазва утвърдените при работодателя правила за безопасни и здравословни условия на труд, но посоченото от вещото лице по съдебно - техническата експертиза, че процесният кабел трябвало да минава под масата, да бъде прикрепен към нея и да няма досег с пода, не било част от задълженията на ищцата съгласно Инструкцията за безопасна работа с автоматично устройство за отрязване на настила. В протокола за трудова злополука било посочено, че пострадалата не била забелязала положението на кабела до момента на злополуката и не можела да каже от кой момент кабелът не е бил закрепен за масата, но това не можело да каже и ръководителят на звеното и техникът, които следвало да отговарят за изправността на всички машини в цеха и за условията за безопасна работа на служителите в тях, в качеството им на инструктиращ и съответно квалифицирано лице. При тези данни СРС е приел, че не се установява виновно допринасяне от страна на пострадалата за настъпване на увреждането, тъй като тя не била имала задължение да проверява положението на главния захранващ кабел и дали той е прихванат към долната част на масата посредством кабелна превръзка преди пристъпване към отрязването на накатания плат. Изводът на вещото лице по съдебно - техническата експертиза за наличие на груба небрежност бил правен и не обвързвал съда. При тези обстоятелства СРС е достигнал до извода, че макар и да не била видяла непосредствено преди падането висящия кабел, действията на ищцата не разкривали проявена груба небрежност. Злополуката не била пряко свързана с изпълнението или неизпълнението на установените с нормативен акт или от работодателя изисквания за работник, който работи на гатерна ножица в предприятието на ответника. Обстоятелствата, при които била настъпила злополуката, съдът е намерил за житейски възможна ситуация, при която травматичния резултат не е могъл да бъде избегнат. По тези съображения искът по чл. 200 КТ се явявал доказан по основание.

Относно размера на обезщетението:

Относно понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 от ЗЗД СРС се е позовал на разясненията в Постановление № 4 от 23.12.68 г. на Пленума на ВС, съгласно което следвало да се преценят всички съотносими обективни обстоятелства - вид, характер на увреждането, начин на извършване, допълнителното влошаване състоянието на здравето, осакатявания, загрозявания, реално причинените морални страдания, възрастта на

пострадалия, общественото му положение, както и всички други релевантни към конкретния случай факти и обстоятелства.

В конкретния случай вследствие на злополуката ищцата била получила счупване на капачката на лява колянна става в долния край без дислокация, което било съпроводено с болки с висок интензитет към момента на счупването до обездвижването и в първите два месеца от периода на възстановяване като постепенно болките били затихвали, в който смисъл било и заключението на съдебно - медицинската експертиза при съобразяване характера на увреждането, поради което съдът е приел, че се установява наличието на причинна връзка между настъпилото увреждане на здравето на ищцата и претърпените от нея болки и страдания. Според събраните гласни доказателства болките продължавали значителен период от време, като ищцата приемала медикаменти. Свиделят Р. установявал, че за период около 10 дни ищцата била обездвижена и повече лежала. Впоследствие започнала да използва две патерици, за да се придвижва. Според заключението на съдебно - медицинската експертиза на ищцата било проведено консервативно лечение посредством обездвижваща колянното ортеза за период от около 45- 60 дни и проведен двуседмичен курс по рехабилитация, което се потвърждавало и от свидетелските показания. Според представените болнични листове възстановителният период бил продължил 4 месеца. По делото се събрали данни за установена лезия на задния рог на левия минискус, за която вещото лице посочило, че не се намира в причинна връзка с травмата на капачката. Според заключението счупването на долния край на пателата не можело да доведе до лезия на задния рог на менисуса, както и че увредата на менисуса, която имала дегенеративен характер, не била в зоната на натоварване на колянното. Не се установили съпровождащи заболявания, които да са повлияли на оздравителния процес. Вещото лице след личен преглед на ищцата било констатирало пълен обем на движение на лява колянна става, поради което съдът е достигнал до извода, че възстановителният период е завършил. Съобщените приплъзвания на крака при ходене експертът пред съда обяснил с установената увреда на минискуса, за която изрично посочил, че не е вследствие полученото при падането счупване на пателата на лявото коляно на ищцата. Неизбежно от психологическа гледна точка било ищцата да е търпяла и да търпи и душевни страдания, свързани с конкретните фактически обстоятелства около

настъпване на злополуката, залежаването вкъщи, трудността при раздвижване и ходене предвид травматичното увреждане и страха от ново такова. Несъмнено временната работоспособност се била отразила на изградените житейски и трудови навици, в който смисъл били и събраните свидетелски показания. При съобразяване на всичко гореизложено - характера и степента на полученото увреждане, периода на лечение и възстановяване, обстоятелството, че здравословното състояние на ищцата било възстановено, възрастта, както и съществуващите в страната обществено-икономически условия на живот, то следвало да бъде определено по справедливост обезщетение в размер на 5000, 00 лева, като исковата претенция за горницата до 30000, 00 лева, предявена като частична, подлежала на отхвърляне.

Относно законната лихва:

Присъдена е законна лихва от датата на увреждането до окончателното изплащане като СРС се е позовал на съдебна практика, която е цитирал.

Софийски градски съд, действащ като въззивна инстанция приема следното:

Съгласно чл. 200, ал. 1 КТ за вреди от трудова злополука или професионална болест, които са причинили временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто или смърт на работника или служителя, работодателят отговаря имуществено независимо от това, дали негов орган или друг негов работник или служител има вина за настъпването им.

Следователно, за да бъде основателен настоящия иск е необходимо да са налице четири кумулативно предвидени предпоставки: наличие на трудова злополука, временна неработоспособност на работника, причинна връзка между злополуката и настъпилите вреди и вреди.

Отговорността на работодателя по чл.200 КТ е обективна, безвиновна отговорност, която се носи независимо от това, дали работодателят, негов орган или друг негов работник или служител имат вина за настъпването на вредите.

Относно характера на злополуката, претърпяна от ищцата:

При положение, че е налице влязло в сила разпореждане № 30609 от 18.06.2021 г. на НОИ, ТП-София-град за признаване на злополуката като

трудова, то доводите на въззивника в противен смисъл са явно неоснователни. Правилно, както е посочил в мотивите си СРС, ответникът е бил участник в административното производство по чл.55, ал.1 КСО. Същият е имал възможност да обжалва разпореждането, както изрично е било посочено в същото, виж л.12 пред СРС.

Следва да посочим, че самият работодател /ответник/ е попълнил протокол за трудова злополука, представен с отговора по исковата молба /л.50/. Наред с това работодателят е подал и декларация за трудова злополука, вх.№ 428 от 17.06.2021 г. /л.10 по делото пред СРС/.

Трайно установена е съдебната практика на ВКС, че съда, разглеждащ иска по чл.200, ал.1 КТ е обвързан от влязлото в сила разпореждане по чл.55, ал.1 КСО и не може да пререшава въпросите за наличие на трудова злополука, както и за причинната връзка между злополуката и настъпилите увреждания. Затова и чл.17, ал.2 ГПК не намира приложение: “Когато страната, на която актът се противопоставя, е била участник в административното производство по издаването и обжалването му, то инцидентното произнасяне на гражданския съд по законосъобразността му е недопустимо“ - ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 683 ОТ 12.11.2020 Г. ПО ГР. Д. № 1357/2020 Г., Г. К., IV Г. О. НА ВКС. Този административен акт е влязъл в законна сила като необжалван по съответния административен ред-чл. 117 от КСО, което автоматично води до преклудирание на всички възможни възражения от страна както на работника така и на работодателя в посока дали злополуката има такъв характер, кога, къде и как и при какви обстоятелства е настъпила, настъпило ли е увреждане за пострадалото лице, виж в този смисъл ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 113 ОТ 13.02.2019 Г. ПО ГР. Д. № 2064/2018 Г., Г. К., IV Г. О. НА ВКС.

По възражението на ответника за съпричиняване:

Съгласно чл. 201. Ал.(2) КТ отговорността на работодателя може да се намали, ако пострадалият е допринесъл за трудовата злополука, като е допуснал груба небрежност.

При трудовата злополука има съпричиняване, когато работникът извършва работата без необходимото старание и внимание и в нарушение технологичните правила и на правилата за безопасност. Това съпричиняване обаче не може да доведе до намаляване на дължимото обезщетение от работодателя. Намаляване на отговорността на работодателя може да има

само при съпричиняване при допусната груба небрежност - липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност.

В трайната съдебна практика на ВКС се приема, че груба небрежност при трудова злополука е налице, когато пострадалият е предвиждал настъпването на неблагоприятните последици, но се е надявал, че няма да настъпят или че ще ги предотврати. Приема се, че грубата небрежност е тежко нарушаване на дължимата грижа при положение, че пострадалият е могъл да я съблюдава в конкретната обстановката, каквото един обикновен човек, поставен в същата обстановка не би могъл да го допусне. Именно поради факта, че пострадалият участва в увреждането, това му поведение следва да бъде отчетено при определяне на дължимото се обезщетение, тъй като колкото повече едно лице би допринесло за настъпване на вредата, толкова по - голямо следва да е неговото участие в нейното обезщетяване. За да е налице проявена груба небрежност следва да се установи липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност от пострадалия.

В тежест на работодателя, когато е въвел възражение за съпричиняване от страна на работника, е да докаже, че трудовата злополука е настъпила и поради проявена от работника груба небрежност при изпълнение на работата си, което следва да се осъществи от работодателя при условията на пълно и главно доказване, че не само работникът е допуснал нарушение на правилата за безопасност на труда, но и че е извършвал работата при липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност.

Процесната трудова злополука се е състояла като пострадалата се е спънала в захранващия кабел на автоматичното устройство за отрязване на настила (електрическа гатерна ножица), който според правилата за безопасност на труда, както и от отразеното в заключението на съдебнотехническата експертиза, е трябвало да минава под масата за накатаване, да бъде прикрепен към нея и да няма досег с пода на помещението.

Видно от протокола за трудова злополука, л.50 по делото пред СРС, назначената за установяване, разследване, регистриране и отчитане на

трудовете злополуки, комисия, е констатирала, че „захранващият кабел на автоматичната ножица, който по принцип минава под масата и е привързан към нея, е изтеглен извън масата и виси до пода“. Според комисията това може да е станало след изключване на машината при извършване на ремонт от техника или по други причини. Отбелязано е, че пострадалата е посочила, че не е забелязала състоянието на кабела до момента на злополуката; същото твърдят и ръководителя на звеното и техника. В протокола е посочено, че пострадалата /ищцата/ не е проверила безопасността си на работното място като не го е подредила и почистила, както и не е проверила за повреди и наранявания по ел.кабели и ако има такива незабавно да се обърне към квалифицирано лице. Настоящата инстанция споделя мотивите на СРС в тази им част – в случая не е налице соченото от ответника нарушение от страна на ищцата на инструкциите за безопасна работа с автоматичното устройство за отрязване на настила, тъй като не се касае до „повреди и наранявания по ел.кабели“ и затова за нея не е възникнало задължение „незабавно да се обърне към квалифицирано лице“. Видно от показанията на свидетеля Ф., направил периодичния инструктаж на ищцата, същата е следвало да следи релсите на масата да са чисти, предпазителят да е сложен, работното място да е чисто и проверено, кабелите да не са с нарушена цялост. Показанията на свидетеля се потвърждават от съдържанието на Инструкцията за безопасна работа с автоматично устройство за отрязване на настила, л.60 по делото пред СРС. Относно неизпълнението на тези задължения по безопасност по делото не са ангажирани от ответника доказателства. В самата Инструкция липсва задължение на ищцата да следи за мястото на захранващия кабел на автоматичната ножица.

В случая не се касае до подхлъзване поради нечист под за който от страна на ответника се представят документи относно оценката на риска /в последното по делото пред СРС о.с.з/ поради което съдът не ги обсъжда.

Следва да отбележим и, че вещото лице, изготвило заключението на съдебно-техническата експертиза, при извършения оглед на 25.11.2022 г. е констатирал, че главния захранващ кабел на процесната ножица е привързан посредством кабелна връзка /свинска опашка/ към долната надлъжна, хоризонтална, тръбна конструкция на масата за накатаване и няма досег с пода на помещението. На същата тръбна конструкция на масата за накатаване е привързан и кабела, идващ от мрежовото захранване, както и той няма досег

до пода, виж л. 96 и 97 от делото пред СРС. За улеснение на съда и страните вещото лице е предоставило и снимки, от които се вижда, че захранващия кабел е във висящо положение и към момента на огледа. Вещото лице сочи, че съгласно изискванията за безопасна работа с машината главният захранващ ел. кабел следва да минава под масата за накатаване, да бъде прикрепен към нея и да няма досег с пода на помещението. Настоящата инстанция намира, че правилният монтаж на машината не е от задълженията на ищцата поради което същата няма как да е отговорна за неспазване на това изискване.

Както правилно е отбелязал СРС, въпросът дали ищцата не е изпълнила задълженията си вменени с длъжностната ѝ характеристика е правен, а не е от компетентност на вещото лице. Затова и заключението по т.5 от същото не следва да се кредитира.

При прилагане на последиците от разпределението на доказателствената тежест, настоящата инстанция приема за правилен извода на СРС, че съпричиняването е недоказано от страна на ответника.

Относно размера на обезщетението:

По въпроса за справедливия размер на обезщетението за неимуществени вреди са налице задължителните указания по приложението на чл. 52 ЗЗД, съдържащи се в ППВС № 4/68 г., така и формираната при действащия ГПК в съответствие с тях задължителна практика на касационната инстанция, обективизирана в служебно известните на настоящия съдебен състав решения: № 1 от 26.03.2012 г., по т.д. № 299/2011 г. на II т.о., № 202 от 16.01.2013 г., по т.д. № 705/2011 г. на II т.о.; № 25 от 17.03.2010 г., по т.д. № 211/2009 г. на II т.о., № 749/2008 г., по т.д. № 387/2008 г. на II т.о. и мн.др., според които понятието "справедливост" по вложения от законодателя смисъл не е абстрактно, а обусловено от конкретни обективно съществуващи обстоятелства, поради което всякога е свързано с преценката на същите при съобразяване на общественото разбиране за справедливост на даден етап на развитие на самото общество. Поради това, за да удовлетвори въведения от законодателя критерий за справедливост по см. на чл. 52 ЗЗД, обезщетението за възмездяване претърпените от непозволено увреждане морални вреди трябва да е съразмерно с техния действителен размер, който е обусловен, както от тежестта, характера, продължителността и интензитета на конкретното неблагоприятно въздействие върху личността на пострадалия,

така и от икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането и установената в тази насока съдебна практика.

От заключението на допуснатата, изслушана и приета по делото /пред СРС/ съдебно-медицинска експертиза /СМЕ/ се потвърждава, че вследствие на трудовата злополука ищцата е претърпяла счупване на капачката на лява коленна става в долния ѝ край. С оглед съдържанието на отговора по исковата молба, ответникът не оспорва този факт. Установява се от заключението на вещото лице по СМЕ, че е направена пункция на лявата коленна става за евакуация на кръвоизлива и е поставена имобилизация на лява коленна става – ортеза за 45 дни /л.80 по делото пред СРС/. След свалянето на имобилизацията е проведен курс на рехабилитация. При нормалното протичане на лечебния процес, без усложнения, периодът на възстановяване при такъв вид увреждане е около 4-5 месеца. През периода на възстановяване ищцата е търпяла болки и страдания като първите два месеца болките са били с по-голям интензитет.

Видно от показанията на свидетеля Р., с когото ищцата живее на семейни начала, след като се върнала от работа след злополуката, ищцата му се обадила да слезе пред блока, защото не може да слезе от колата; кракът ѝ се бил надул много и я боли. Свидетелят я прехвърлил в неговата кола и я откарал в Бърза помощ; качил я на рампата с инвалидна количка, защото ищцата имала страшни болки, не можела да си свие крака. Направили ѝ снимка и се установило наличие на счупване на капачката. Тъй като кракът ѝ се бил надул, ѝ направили пункция. Поставена ѝ била ортеза. С негова помощ ищцата се качила в колата и се прибрали. След като се прибрали болките на ищцата продължили. Ищцата лежала няколко дни; ставала с помощта на свидетеля като до тоалетна също ходела с негова помощ; къпела се също с негова помощ. Била обездвижена за 10 дни през които в по-голяма част лежала. Първоначално трябвало да носи ортезата в продължение на 45 дни, но като отишли на преглед лекарят продължил срока първо с една седмица, след това с още една. Така ищцата носела ортезата в продължение на 60 дни. След като свалили ортезата ищцата щяла да падне, ако не била хваната от свидетеля, тъй като кракът ѝ бил обездвижен. След сваляне на ортезата ищцата започнала да се придвижва с патерици. Това продължило около една седмица. Болката в началото била по-силна и ищцата пиела хапчета. След това болката намаляла, но я имало. Ищцата ставала, но не можела да стъпва,

била изгубила чувствителност в крака. След свалянето на ортезата ищцата провела рехабилитация в продължение на две седмици.

Вещото лице по СМЕ е категорично, че търпените от ищцата болки и страдания са вследствие на счупването на капачката.

При извършения на 13.10.2022 г. от вещото лице по СМЕ личен преглед на ищцата е констатирано възстановяване в пълен обем на движението в лявата коленна става. Същевременно ищцата съобщила за наличие на болки в мястото на счупване при смяна на времето, носене на тежести и движение по стълби. За такива болки съобщава и свидетеля Р..

Вещото лице е изложило, че установената с магнитно-резонансна томография от 07.10.2021 г. интрасубстанциална лезия в заден рог, не достигаща артикулираща повърхност има дегенеративен характер и не е във връзка със счупването на капачката. Механизмът на увреждане на двете структури е различен. Освен това зоната на увреждане на мениска е в задната част на коленната става, а капачката е в предната част на ставата. Липсва медицинска връзка между счупването на пателата и увреждането на менискуса. При лечението на увредата на мениска не се налага обездвижване на ставата докато при счупване на капачката се налага имобилизация /виж л.82 от делото пред СРС/.

При така стореното обсъждане на събраните по делото писмени и гласни доказателства и при съобразяване на критериите цитирани по-горе досежно „справедливото“ обезщетение и по-конкретно силата на търпените от ищцата болки, обездвижването на същата за продължителен период от време, невъзможността да се обслужва, вкл. за хигиенни цели, без чужда помощ, продължителността на търпените болки и страдания, както и икономическата конюнктура в страната, въззивната инстанция намира, че обезщетението за неимуществени вреди в полза на ищцата следва да бъде определено в размер на 15 000 лв.

Налага се извод, че **обжалваното решение е неправилно в частта в която претенцията на ищцата е отхвърлена за разликата над сумата от 5 000 лв. до 15 000 лв.** по предявения като частичен за сумата от 30 000 лв. от 60 000 лв. Затова и **в тази му част решението като неправилно ще следва да бъде отменено** и вместо това ще бъде постановено друго с което следва да бъде доприсъдена сумата в размер на 10 000 лв. ведно със законната лихва от

датата на злополуката – 08.06.2021 г. до окончателното плащане на обезщетението по чл.200 КТ.

За разликата над 15 000 лв., предявеният за сумата от 30 000 лв. иск като частичен от 60 000 лв. е неоснователен. Затова и обжалваното решение **в тази му част ще следва да бъде потвърдено.**

Относно доводите на въззивницата във връзка със „законната лихва“:

С обжалваното решение е присъдена законна лихва от датата на увреждането – 08.06.2021 г. до окончателното изплащане, както и повелява нормата на чл.200 КТ.

В този смисъл е и практиката на ВКС на РБ, така например: решение № 1247 от 09.11.2008 г. по гр. д. № 4465/2007 г., III г.о.; т.II от Постановление № 4 от 23.12.1968 г. на Пленума на ВС; решение № 60 от 05.03.2014 г. по гр. д. № 5074/2014 г., IV г.о.; определение № 371 от 18.03.2015 г. по гр. д. № 279/2015 г., IV г.о.; решение № 135 от 08.05.2014 г. по гр. д. № 4075/2013 г., IV г.о.; решение № 194 от 21.06.2011 г. по гр. д. № 1248/2010 г., III г.о.; определение № 764 от 09.06.2014 г. по гр. д. № 2016/2014 г., III г.о.; определение № 143 от 09.02.2016 г. по гр. д. № 6034/2015 г., IV г.о и други.

В настоящата хипотеза въпросът за мораторна лихва не стои на обсъждане.

Налага се извод, че решението на СРС относно законната лихва е правилно.

По разноските:

Пред първата съдебна инстанция:

На ищцата разноски се следват в размер на 114 лв. за производството по обезпечение на иска. СРС е присъдил същите затова **решението** следва да **бъде потвърдено.**

На ответника разноски се следва в размер на 1905 лв. като адв.възнаграждение се определя при спазване на изискването на чл.2, ал.7 НМРАВ.

СРС е присъдил разноски в размер на 2116,67 лв. или обжалваното решение следва да **бъде отменено за сумата над 1 905 лв.**

На адв.дружество – Й. и Е.“ на основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата се следва адв.възнаграждение в размер на 2100 лв. с ДДС. СРС е присъдил 610 лв. с ДДС или следва да бъде присъдено възнаграждение в размер на още 1 490 лв.

На основание чл.78, ал.6 ГПК в полза на СРС се следват разноски в размер на 600 лв. СРС е присъдил разноски в размер на 250 лв. или следва да бъдат доприсъдени разноски за държавна такса в размер на 350 лв.

Пред въззивната инстанция:

При този изход на спора на въззивницата /ищец пред СРС/ разноски се следват, но такива не са сторени поради което не ѝ се присъждат.

На въззивника /ответник/ разноски се следват в размер на 2017,50 лв.

На адв.дружество – Й. и Е.“ на основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата се следва адв.възнаграждение в размер на 2100 лв. с ДДС.

На основание чл.78, ал.6 ГПК в полза на СГС се следват разноски за държавна такса за въззивното обжалване в размер на 300 лв.

Водим от горното, Софийският градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 766 от 17. 01.2023 г. на СРС, 168 състав по гр.д.№ 3554 по описа за 2022 г., **в частта в която** се: ОТХВЪРЛЯ предявеният от К.Й.К., ЕГН *****, срещу "Н О." ЕООД, ЕИК *****, иск с правно основание чл. 200 КТ, предявен като частичен за сумата от 30 000 лв., от сумата от 60 000 лв., за осъждане на "Н О.", ЕООД, ЕИК *****, да заплати на К.Й.К., ЕГН *****, сумата над 5 000 лв. до 15 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди - болки и страдания от настъпила на 08.06.2021 г. трудова злополука, приета за такава с разпореждане № 30609 от 18.06.2021 г. на длъжностно лице при ТП на НОИ София -град, ведно със законна лихва от датата на увреждането - 08.06.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, както и **в частта за разноските** присъдени в полза на "Н О." ЕООД, ЕИК *****, за сумата над **1905 лв.**

И вместо това

ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА "Н О." ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.*****, **ДА ЗАПЛАТИ** на К.Й.К., ЕГН *****, съдебен адрес: гр.София, ул.*****- адв.А.Г., на основание чл. 200 КТ, **сумата в размер на 10 000 .00 лева** (десет хиляди лева), представляваща **доприсъдено обезщетение** за претърпени неимуществени вреди - болки и страдания от настъпила на 08.06.2021 г. трудова злополука, приета за такава с разпореждане № 30609 от 18.06.2021 г. на длъжностно лице при ТП на НОИ София -град, ведно със законна лихва от датата на увреждането - 08.06.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, по иска предявен като частичен за сумата от 30 000 лв., от сумата от 60 000 лв.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 766 от 17. 01.2023 г. на СРС, 168 състав по гр.д.№ 3554 по описа за 2022 г., **в частта** в която се: ОТХВЪРЛЯ предявеният от К.Й.К., ЕГН *****, срещу "Н О." ЕООД, ЕИК *****, иск с правно основание чл. 200 КТ, за осъждане на "Н О." ЕООД, ЕИК *****, да заплати на К.Й.К., ЕГН *****, **сумата над 15 000 лв. до разликата до сумата от 30 000 лв.**, предявен като частичен от сумата от 60 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди - болки и страдания от настъпила на 08.06.2021 г. трудова злополука, приета за такава с разпореждане № 30609 от 18.06.2021 г. на длъжностно лице при ТП на НОИ София -град, ведно със законна лихва от датата на увреждането - 08.06.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, **както и в частта за разноските в полза на ищцата К.Й.К., ЕГН *******.

ОСЪЖДА "Н О." ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.*****, **да заплати** на „Адвокатско дружество – Й. и Е.“, БУЛСТАТ *****, на основание чл.38, ал.2 ЗАДв, **сумата в размер на 1 490 лв.**, представляваща **доприсъдено адв.възнаграждение за процесуално представителство пред първата съдебна инстанция.**

ОСЪЖДА "Н О." ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.*****, на основание чл.78, ал.6 ГПК, да заплати в полза на СРС, сумата в размер на 350 лв., представляваща доприсъдена държавна такса за производството пред първата съдебна инстанция.**

ОСЪЖДА К.Й.К., ЕГН ***, съдебен адрес: гр.София, ул.*****- адв.А.Г., да заплати на Н О." ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.*****, сумата в размер на 2017, 50 лв., представляваща разноски за въззивната инстанция.**

ОСЪЖДА Н О." ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.*****, да заплати на „Адвокатско дружество – Й. и Е.“, БУЛСТАТ *****, на основание чл.38, ал.2 ЗАДв, сумата в размер на 2 100 лв., представляваща адв.възнаграждение за процесуално представителство пред въззивната инстанция.**

ОСЪЖДА Н О." ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.*****, да заплати на основание чл.78, ал.6 ГПК в полза на СГС, сумата в размер на 300 лв.**

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба при условията на чл.280, ал.1 и 2 ГПК пред ВКС на РБ в 1-месечен срок от връчването му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____